

8/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. november 29-én elfogadva

a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet módosításáról szóló, ...-i .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2005/C 38 E/03)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 26., 95., 133. és 135. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A 2913/92/EGK rendelet ⁽³⁾ meghatározza a behozott, illetve kivitelre kerülő áruk vámkezelésére vonatkozó szabályokat.
- (2) A Közösség vámterületére beszállított, illetve onnan kiszállításra kerülő áruk vámellenőrzésében azonos szintű védelmet kell létrehozni. E cél elérése érdekében azonos szintű vámellenőrzéseket kell létrehozni a Közösségben, valamint biztosítani kell az ezen ellenőrzések végrehajtásáért elsődlegesen felelős tagállamok vámellenőrzéseinek összehangolt alkalmazását. Ezeket az ellenőrzéseket a közösen megállapított szabályokra, valamint az áruk és a gazdasági szereplők kiválasztására alkalmas kockázati szempontokra kell alapítani, hogy minimalizálni lehessen a Közösségnek és polgárainak, továbbá a Közösség kereskedelmi partnereinek kockázatát. A tagállamoknak és a Bizottságnak ezért egy közösségi szintű kockázatkezelési keretrendszert kell bevezetniük egy olyan közös megközelítés támogatásaként, amely értelmében a prioritásokat eredményesen határozzák meg és az erőforrásokat hatékonyan osztják el abból a célból, hogy lehetővé váljon a megfelelő egyensúly fenntartása a vámellenőrzések és a jogszerű kereskedelem megkönnyítése között. Ebben a keretrendszerben egyben közös feltételeket és összehangolt követelményeket kell meghatározni az engedélyezett gazdálkodók számára, és biztosítani kell ezen feltételek és követelmények összehangolt alkalmazását. Az összes

tagállamra vonatkozó közös kockázatkezelési keretrendszer létrehozása nem akadályozhatja a tagállamokat az áruk szűrőpróbaszerű ellenőrzésében.

- (3) A tagállamok minden olyan gazdálkodónak megadják az „engedélyezett gazdálkodó” státust, amely megfelel az ellenőrzési rendszerekre, fizetőképességre és a vámszabályok betartására vonatkozó követelményeknek. Az egyik tagállam által megadott „engedélyezett gazdálkodó” státust a többi tagállamnak is el kell ismernie, viszont ez nem keletkeztet számára jogosultságot a többi tagállamban a vámszabályok alapján nyújtott egyszerűsítések előnyeiből való automatikus részesülésre. A többi tagállamnak azonban engedélyeznie kell az engedélyezett gazdálkodóknak az egyszerűsítések igénybevételét, amennyiben azok teljesítik az egyes egyszerűsítések igénybevételére vonatkozó minden különös követelményt. Az egyszerűsítések igénybevételére irányuló kérelmek elbírálásakor a többi tagállamnak nem kell megismételnie a gazdálkodó ellenőrzési rendszerének, fizetőképességének és a vámszabályok betartására vonatkozó előéletének azon értékelését, amelyet már elvégzett az a tagállam, amely megadta az „engedélyezett gazdálkodó” státust, viszont biztosítani kell, hogy az egyes egyszerűsítések egyéb különös követelményei teljesüljenek. Az egyszerűsítések más tagállamokban történő igénybevételét az érintett vámhatóságok megállapodásokban is összehangolhatják.
- (4) A vámszabályok alapján bevezetett egyszerűsítéseket továbbra sem lehet a Közösségi Vámkódexben meghatározott, különösen a biztonsági szempontokra is kiterjedő vámellenőrzések sérelmére alkalmazni. Az ilyen ellenőrzések elvégzése a vámhatóságok feladata, és annak ellenére, hogy az „engedélyezett gazdálkodó” státust ezen hatóságoknak tényezőként el kell ismerniük a kockázatelemzés, valamint a gazdálkodónak a biztonsági ellenőrzések tekintetében nyújtott bármilyen könnyítés megadása során, az ellenőrzés joga továbbra is fennmarad.
- (5) A behozatalra, illetve kivitelre kerülő árukra vonatkozó kockázati információkat meg kell osztani a tagállamok illetékes hatóságai és a Bizottság között. E célból létre kell hozni egy közös és biztonságos rendszert, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára megfelelő időben és hatékony módon az ezen információkhoz való hozzáférést, azok átadását és cseréjét. Nemzetközi megállapodás alapján az ilyen információk harmadik országgal is megoszthatók.

⁽¹⁾ HL C 110., 2004.4.30., 72. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104. E, 2004.4.30.), a Tanács 2004. november 29-i közös állásponja és az Európai Parlament ...-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL L 302., 1992.10.19., 1. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

- (6) Meg kell határozni, hogy a gazdasági szereplők által a vámhatóságoknak szolgáltatott információkat mely feltételek mellett lehet ugyanazon tagállamban, más tagállamban, illetve harmadik országban lévő más hatóságok, valamint a Bizottság tudomására hozni. E célból egyértelművé kell tenni, hogy a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv⁽¹⁾, valamint a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ alkalmazandó a személyes adatoknak az illetékes hatóságok, illetve bármely más olyan hatóság által történő feldolgozására, amely a Közösségi Vámkodekx értelmében ilyen adatot kap.
- (7) A megfelelő kockázatalapú ellenőrzések lehetővé tétele érdekében szükséges a Közösség vámterületére beszállításra, illetve onnan kiszállításra kerülő valamennyi áru vonatkozóan az érkezés, illetve az indulás előtti információnyújtás követelményének megállapítása, kivéve azon árukat, amelyek vízi vagy légi úton, megállás nélkül haladnak keresztül ezen a területen. Az ilyen információknak az áruknak a Közösség vámterületére történő beszállítása, illetve a Közösség vámterületéről történő kiszállítása előtt kell rendelkezésre állniuk. Különböző határidők és szabályok határozhatók meg az áruk, a szállítás és a gazdasági szereplők típusa szerint, valamint akkor, ha nemzetközi megállapodások különös biztonsági rendelkezéseket határoznak meg. A biztonsági hiányosságok kiküszöbölése érdekében ezt a követelményt a vámszabad területre beszállításra, illetve onnan kiszállításra kerülő árukra is be kell vezetni.
- (8) A 2913/92/EGK rendeletet ezért ennek megfelelően kell módosítani,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 2913/92/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk a következőképpen módosul:

– a cikk szövege a következő pontokkal egészül ki:

„4a. »beléptető vámhivatal« a vámhatóságok által a vámszabályok alapján kijelölt vámhivatal, ahova a Közösség vámterületére beszállított árukat késelelem nélkül tovább kell szállítani, és ahol azokat megfelelő kockázatalapú beléptetési ellenőrzésnek vetik alá;

4b. »behozatali vámhivatal« a vámhatóságok által a vámszabályok alapján kijelölt vámhivatal, ahol a Közösség vámterületére beszállított áruk vámjogi sorsának meghatározásával kapcsolatos alakiságokat elvégzik, beleértve a megfelelő kockázatalapú ellenőrzéseket is;

4c. »kiviteli vámhivatal« a vámhatóságok által a vámszabályok alapján kijelölt vámhivatal, ahol a Közösség vámterületét elhagyó áruk vámjogi sorsának meghatározásával kapcsolatos alakiságokat elvégzik, beleértve a megfelelő kockázatalapú ellenőrzéseket is;

4d. »kiléptető vámhivatal« a vámhatóságok által a vámszabályok alapján kijelölt vámhivatal, amelynek az árukat be kell mutatni, mielőtt azok elhagyják a Közösség vámterületét, és amelynél ezen árukat a kiléptetési alakiságok elvégzésével kapcsolatos vámellenőrzésnek és megfelelő kockázatalapú ellenőrzésnek vetik alá.”,

– a 14. pont helyébe a következő szöveg lép:

„14. »vámellenőrzés« a vámhatóságok által végrehajtott egyedi intézkedések, amelyeket abból a célból végeznek, hogy biztosítsák a Közösség vámterülete és harmadik országok között mozgó áruk beléptetésére, kiléptetésére, továbbítására, átszállítására és meghatározott célra történő felhasználására, valamint a közösségi helyzettel nem rendelkező áruk jelenlétére vonatkozó vámszabályok és egyéb jogszabályok helyes alkalmazását; ezen intézkedések körébe tartozhat, többek között, az áru megvizsgálása, a vámáru-nyilatkozatban feltüntetett adatok ellenőrzése, az elektronikus vagy papíralapú írott okmányok meglétének és hitelességének ellenőrzése, a vállalkozások elszámolásának és egyéb nyilvántartásainak megvizsgálása, a szállítóeszközök átvizsgálása, a poggyász, illetve a személyek által szállított vagy rajtuk lévő egyéb áru átvizsgálása, valamint hivatalos vizsgálatok lefolytatása és egyéb hasonló intézkedések megtétele.”,

– a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„25. »kockázat« a Közösség vámterülete és harmadik országok között mozgó áruk beléptetésével, kiléptetésével, továbbításával, átszállításával és meghatározott célra történő felhasználásával, valamint a közösségi helyzettel nem rendelkező áruk jelenlétével kapcsolatos olyan esemény bekövetkeztének a valószínűsége, amely

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

– megakadályozza a közösségi, illetve a nemzeti intézkedések helyes alkalmazását, vagy

- sérti a Közösség és tagállamai pénzügyi érdekeit, vagy
- veszélyezteti a Közösség biztonságát, a közegészségügyet, a környezetet vagy a fogyasztókat;

26. »kockázatkezelés« a kockázat rendszeres megállapítása és a kockázat korlátozásához szükséges valamennyi intézkedés megtétele. Ezen intézkedések közé tartozik adatok és információk gyűjtése, a kockázatelemzés és -értékelés, intézkedések előírása, illetve megtétele, valamint az eljárás és az eljárás eredményeinek figyelemmel kísérése és felülvizsgálata a nemzetközi, közösségi és nemzeti források és stratégiák alapján.»

2. A rendelet szövege a következő szakasszal és cikkel egészül ki:

„1 A. szakasz

Engedélyezett gazdálkodók

5a. cikk

(1) A vámhatóságok – szükség esetén más illetékes hatóságokkal történő konzultációt követően – a (2) bekezdésben meghatározott feltételek mellett bármely, a Közösség vámterületén letelepedett gazdasági szereplőnek megadják az »engedélyezett gazdálkodó« státust.

Az engedélyezett gazdálkodó a biztonságra vonatkozó vámellenőrzéssel kapcsolatos könnyítésekben és/vagy a vámszabályok alapján nyújtott egyszerűsítésekben részesül.

Az engedélyezett gazdálkodó státust – a (2) bekezdésben meghatározott szabályok és feltételek mellett, a vámellenőrzés sérelme nélkül – az összes tagállam vámhatóságai elismerik. A vámhatóságok az engedélyezett gazdálkodó státus elismerése alapján – feltéve, hogy a Közösségi vámjogszabályokban meghatározott különös egyszerűsítési típusra vonatkozó követelmények teljesülnek – engedélyezik, hogy a gazdálkodó részesüljön az adott egyszerűsítésben.

(2) Az engedélyezett gazdálkodó státus megadásának feltételei magukban foglalják a következőket:

- a vámszabályok betartása tekintetében megfelelő előélet igazolása,
- a kereskedelmi és – adott esetben – szállítási nyilvántartások vezetésének kielégítő színvonalú rendszere, amely lehetővé teszi a megfelelő vámellenőrzést,
- adott esetben igazolt fizetőképesség, és
- adott esetben megfelelő biztonsági előírások megléte.

A bizottsági eljárás keretében kell a következőkre vonatkozó szabályokat megállapítani:

- az engedélyezett gazdálkodó státus megadása,
- az egyszerűsítések igénybevételére vonatkozó engedélyek megadása,
- az ilyen státus és engedélyek megadására illetékes vámhatóság meghatározása,
- a biztonsági szempontokra vonatkozó vámellenőrzések tekintetében megadható könnyítések típusa és mértéke, figyelembe véve a közös kockázatkezelés szabályait,
- a más vámhatóságokkal való konzultáció és a részükre történő információnyújtás,

valamint azon feltételeket, amelyek alapján:

- valamely engedély egy vagy több tagállamra korlátozható,
- az engedélyezett gazdálkodó státus felfüggeszhető vagy visszavonható, és
- az engedélyezett gazdálkodók egyes kategóriái vonatkozásában – különösen a nemzetközi megállapodások alapján – el lehet tekinteni attól a követelménytől, hogy azok a Közösségben letelepedettek legyenek.”

3. A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„13. cikk

(1) A hatályos rendelkezések által meghatározott feltételek mellett a vámhatóságok elvégezhetnek minden általuk szükségesnek ítélt ellenőrzést annak érdekében, hogy biztosítsák a Közösség vámterülete és harmadik országok között mozgó áruk beléptetésére, kiléptetésére, továbbítására, átszállítására és meghatározott célra történő felhasználására, valamint a közösségi helyzettel nem rendelkező áruk jelenlétére vonatkozó vámszabályok és egyéb jogszabályok helyes alkalmazását. A közösségi jogszabályok helyes alkalmazásának céljából a vámellenőrzéseket harmadik országban is lehet végezni, amennyiben erről nemzetközi megállapodás rendelkezik.

(2) A nem szűrőpróbaszerű vámellenőrzés automatizált adatfeldolgozási módszereket alkalmazó kockázatelemzésen alapul annak érdekében, hogy a kockázat megállapítható és számszerűsíthető legyen, és kidolgozásra kerüljenek a kockázatok felmérésére vonatkozó szükséges intézkedések a nemzeti, közösségi és – adott esetben – nemzetközi szinten kialakított szempontok alapján.

A bizottsági eljárás keretében kell meghatározni a közös kockázatkezelési keretrendszert, valamint megállapítani a közös szempontokat és a kiemelt ellenőrzési területeket.

A tagállamok a Bizottsággal együttműködve létrehozhatnak egy elektronikus rendszert a kockázatkezelés végrehajtására.

(3) Amennyiben az ellenőrzéseket nem a vámhatóságok végzik, az ilyen ellenőrzéseket a vámhatóságokkal szoros együttműködésben kell elvégezni, lehetőség szerint ugyanabban az időpontban és ugyanazon a helyen.

(4) A e cikkben meghatározott ellenőrzés keretében a vám- és egyéb illetékes hatóságok, így az állat-egészségügyi és a rendészeti hatóságok is, a Közösség vámterülete és harmadik országok között mozgó áruk beléptetésére, kiléptetésére, továbbítására, átszállítására és meghatározott célra történő felhasználására, valamint a közösségi helyzettel nem rendelkező áruk jelenlétére vonatkozóan kapott adatokról tájékoztathatják egymást, a tagállamok vámhatóságait és a Bizottságot, amennyiben ez a kockázat minimalizálásához szükséges.

A bizalmas adatokat harmadik országok vámhatóságaival és egyéb szerveivel (pl. nemzetbiztonsági szolgálatokkal) csak nemzetközi megállapodás keretében lehet közölni, feltéve hogy a hatályos adatvédelmi rendelkezések – különösen a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*), valamint a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) – tiszteletben tartása biztosított.

(*) HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

(**) HL L 8., 2001.1.12., 1. o.”

4. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„15. cikk

Minden információ, amely jellegénél fogva bizalmas, vagy amelyet titoktartás kikötésével adnak meg, szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozik. Ezen információkat az illetékes hatóság nem hozhatja nyilvánosságra az információt szolgáltató személy vagy hatóság kifejezett engedélye nélkül. Az információk közzétele azonban megengedett, ha arra az illetékes hatóságok a hatályban lévő rendelkezések értelmében kötelezettek, különösen a bírósági eljárással kapcsolatban. Az információk nyilvánosságra hozatala vagy közzétele során a hatályos adatvédelmi rendelkezéseket, így különösen a 95/46/EK irányelvet és a 45/2001/EK rendeletet, teljeskörűen tiszteletben kell tartani.”

5. A 16. cikkben a „vámhatóság által történő ellenőrzés” helyébe a „vámellenőrzés” szó lép.

6. A III. cím I. fejezete a következő cikkekkkel egészül ki:

„36a. cikk

(1) A Közösség vámterületére beszállított árukra vonatkozóan gyűjtő vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani, kivéve az olyan szállítóeszközzel fuvarozott árut, amely e vámterület felségvizein vagy légtérben megállás nélkül halad át.

(2) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot a beléptető vámhivatalnál kell benyújtani.

A vámhatóságok engedélyezhetik a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtását más vámhivatalhoz is, feltéve hogy ez a vámhivatal a szükséges adatokat azonnal közli a beléptető vámhivatallal, vagy azokat annak elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja.

A vámhatóságok engedélyezhetik a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtása helyett egy értesítés benyújtását és a gazdálkodó elektronikus rendszerében a gyűjtő vámáru-nyilatkozat adataihoz való hozzáférést.

(3) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot az áruknek a Közösség vámterületére történő beszállítását megelőzően kell benyújtani.

(4) Különleges körülményeknek megfelelően, és bizonyos típusú áruforgalom, szállítási mód vagy gazdálkodók tekintetében, illetve ahol nemzetközi megállapodások különleges biztonsági előírásokat tartalmaznak, a bizottsági eljárás keretében kell megállapítani a következőket:

– az a határidő, ameddig a gyűjtő vámáru-nyilatkozatot az áruknek a Közösség vámterületére történő beszállítását megelőzően be kell nyújtani,

– az első francia bekezdésben említett határidő alóli kivételekre és a határidőtől való eltérésekre vonatkozó szabályok, és

– azok a feltételek, amelyek mellett a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtásának követelményeitől el lehet tekinteni, illetve azt módosítani lehet.

36b. cikk

(1) A bizottsági eljárás keretében a gyűjtő vámáru-nyilatkozatra vonatkozóan a kockázatelemzéshez és a vámellenőrzés megfelelő alkalmazásához szükséges, elsősorban biztonsági célú adatokat tartalmazó, közös adatkört és adatformátumot kell megállapítani, adott esetben nemzetközi előírások és kereskedelmi szokások felhasználásával.

(2) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot adatfeldolgozási technológia felhasználásával kell benyújtani. A kereskedelmi, kikötői vagy szállítási információkat is fel lehet használni, amennyiben azok tartalmazzák a szükséges adatokat.

Kivételes körülmények között a vámhatóságok papíralapú gyűjtő vámáru-nyilatkozatot is elfogadhatnak, amennyiben ugyanazt a kockázatkezelési szintet alkalmazzák, mint az adatfeldolgozási technológia felhasználásával készített gyűjtő vámáru-nyilatkozatok esetében.

(3) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot annak a személynek kell benyújtania, aki az árut a Közösség vámterületére beszállítja, vagy az áru közösségi vámterületre történő fuvarozásáért felelősséget vállal.

(4) A (3) bekezdésben említett személy kötelezettségétől függetlenül, a gyűjtő vámáru-nyilatkozatot benyújthatja helyette:

- a) az a személy, akinek a nevében a (3) bekezdésben említett személy eljár; vagy
- b) bármely olyan személy, aki a szóban forgó árukat az illetékes vámhatóság elé tudja állítani vagy állíttatni; vagy
- c) a (3) bekezdésben, illetve az a) vagy b) pontban említett személyek valamelyikének képviselője.

(5) A (3) és (4) bekezdésben említett személy, kérelmére, engedélyt kap arra, hogy a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtását követően annak egy vagy több adatát módosíthassa. Nem lehetséges a módosítás azonban azt követően, hogy a vámhatóságok

- a) tájékoztatták a gyűjtő vámáru-nyilatkozatot benyújtó személyt arról, hogy meg kívánják vizsgálni az árukat; vagy
- b) megállapították, hogy a szóban forgó adatok nem helytállóak; vagy
- c) engedélyezték az áruk elszállítását.

36c. cikk

(1) A beléptető vámhivatal eltekinthet a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtásától olyan áruk esetében, amelyekről a 36a. cikk (3) vagy (4) bekezdésében említett határidő lejártát megelőzően vámáru-nyilatkozatot nyújtottak be. Ilyen esetben a vámáru-nyilatkozatnak tartalmaznia kell legalább a gyűjtő vámáru-nyilatkozathoz szükséges adatokat, és azt mindaddig gyűjtő vámáru-nyilatkozatnak kell tekintetni, amíg azt a 63. cikk értelmében vámáru-nyilatkozatként el nem fogadják.

A vámhatóságok engedélyezhetik a vámáru-nyilatkozatnak valamely, a beléptető vámhivataltól különböző behozatali vámhivatalnál történő benyújtását is, amennyiben ez a vámhivatal a szükséges adatokat azonnal közli a beléptető vámhivatallal, vagy azokat elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja.

(2) Amennyiben a vámáru-nyilatkozatot nem adatfeldolgozási technika felhasználásával nyújtják be, a vámhatóságnak az adatokat ugyanolyan szintű kockázatkezelésnek kell alávetniük, mint amelyet az adatfeldolgozási technika felhasználásával benyújtott gyűjtő vámáru-nyilatkozatoknál alkalmaznak.

7. A 37. cikk (1) bekezdésében „Az árut a vámhatóság (...) a hatályban lévő rendelkezéseknek megfelelően ellenőrizheti” szövegrész helyébe „Az áru a hatályban lévő rendelkezéseknek megfelelően vámellenőrzés alá vonható” lép, és a 38. cikk (3) bekezdésében „vámhatóságának ellenőrzése” szövegrész helyébe a „vámellenőrzése” szó lép.

8. A 38. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az (1)–(4) bekezdés, a 36a–36c. cikk és a 39–53. cikk nem alkalmazandó a Közösség vámterületének két pontja között tengeren vagy légi úton mozgó, és eközben a területet ideiglenesen elhagyó árura, feltéve hogy a fuvarozás közvetlen útvonalon, menetrend szerinti légi járat vagy hajójárat igénybevételével, a Közösség vámterületén kívüli megállás nélkül történik.”

9. A 40. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„40. cikk

A Közösség vámterületére belépő árut az a személy állítja vám elé, aki azt erre a területre beszállítja, vagy – adott esetben – aki az áru ilyen beléptetést követő fuvarozásáért felelősséget vállal, az olyan szállítóeszközzel fuvarozott áruk kivételével, amelyek a Közösség vámterületének felségvizein vagy légtérén megállás nélkül haladnak át. Az árut vám elé állító személynek hivatkoznia kell az áruval kapcsolatban korábban benyújtott gyűjtő vámáru-nyilatkozatra vagy vámáru-nyilatkozatra.”

10. A III. címbe a 3. fejezet címe „A vám elé állított áru kirakása” címre változik.

11. A 43–45. cikket el kell hagyni.

12. A 170. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az árut akkor kell a vámhatóságnak bemutatni, és akkor kell rajta elvégezni az előírt vámalakíságokat, ha:

- a) olyan vámeljárás alá vonták, amely az áru vámszabad területre vagy vámszabad raktárba lépésekor lezárul; ha azonban a szóban forgó vámeljárás lehetővé teszi az áru bemutatásának kötelezettsége alóli mentesítést, az ilyen bemutatást nem lehet megkövetelni;
- b) azt behozatali vámok visszatérítésére vagy elengedésére hozott határozat alapján helyezték el vámszabad területen vagy vámszabad raktárban;
- c) jogosult a 166. cikk b) pontjában említett intézkedésekre;
- d) közvetlenül a Közösség vámterületén kívülről léptetik be vámszabad területre vagy vámszabad raktárba.”

13. A 176. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Ha az áru vámszabad területen belül kerül átrakásra, a művelettel kapcsolatos okmányokat a vámhatóság részére történő rendelkezésre bocsátás céljából meg kell őrizni. Az árunak az ilyen átrakással kapcsolatos rövid távú tárolása a művelet elválaszthatatlan részének tekintendő.”

A vámszabad területre közvetlenül a Közösség vámterületén kívülről beszállított árurol, illetve a Közösség vámterületét közvetlenül a vámszabad területéről elhagyó árurol gyűjtő vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani a 36a–36c., illetve adott esetben a 182a–182d. cikknek megfelelően.”

14. A 181. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„181. cikk

A vámhatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy amikor az áru a Közösség vámterületét vámszabad területéről vagy vámszabad raktárból hagyja el, tiszteletben tartják a kivitelre, a passzív feldolgozásra, az újrakivitelre, a felfüggesztő vagy a belső árutovábbítási eljárásra vonatkozó szabályokat, valamint az V. cím rendelkezéseit.”

15. A 182. cikk (3) bekezdésének első mondatából „az újrakivitelről vagy” szavakat el kell hagyni.

16. Az V. cím (A Közösség vámterületét elhagyó áruk) a következő cikkekkkel egészül ki:

„182a. cikk

(1) A Közösség vámterületét elhagyó árukra vonatkozóan vámáru-nyilatkozatot vagy – amennyiben nem kötelező a vámáru-nyilatkozat – gyűjtő vámáru-nyilatkozatot kell tenni, kivéve az olyan szállítóeszközzel fuvarozott árukat, amely a vámterület felségvizein vagy légtérén megállás nélkül halad át.

(2) Különleges körülményeknek megfelelően, és meghatározott típusú áruforgalom, szállítási mód vagy gazdasági szereplők tekintetében, illetve amikor nemzetközi megállapodások különleges biztonsági előírásokat tartalmaznak, a bizottsági eljárás keretében kell megállapítani a következőket:

- az a határidő, ameddig a kiviteli vámhivatalnál a vámáru-nyilatkozatot, illetve a gyűjtő vámáru-nyilatkozatot be kell nyújtani az áruknek a Közösség vámterületéről történő kiszállítását megelőzően,
- az első francia bekezdésben említett határidő alóli kivételekre, és a határidőtől való eltérésekre vonatkozó szabályok,
- azok a feltételek, amelyek mellett a gyűjtő vámáru-nyilatkozat követelményétől el lehet tekinteni, illetve azt módosítani lehet, és
- azok az esetek és feltételek, amelyekben, illetve amelyek mellett a Közösség vámterületét elhagyó áruk esetében nem kell sem vámáru-nyilatkozatot, sem gyűjtő vámáru-nyilatkozatot tenni.

182b. cikk

(1) Amennyiben a Közösség vámterületét elhagyó áruk számára olyan vámjogi sorsot határoznak meg, amelyhez a vámszabályok értelmében vámáru-nyilatkozat benyújtása

kötelező – akkor ezt a vámáru-nyilatkozatot a kiviteli vámhivatalnál kell benyújtani, az áruknek a Közösség vámterületéről történő kiszállítását megelőzően.

(2) Ahol a kiviteli vámhivatal nem azonos a kiléptető vámhivatallal, a kiviteli vámhivatal a szükséges adatokat azonnal közli a kiléptető vámhivatallal, vagy azokat elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja.

(3) A vámáru-nyilatkozatnak legalább a 182d. cikk (1) bekezdésében említett gyűjtő vámáru-nyilatkozathoz szükséges adatokat tartalmaznia kell.

(4) Amennyiben a vámáru-nyilatkozatot nem adatfeldolgozási technológia felhasználásával készítik, a vámhatóságoknak az adatokat ugyanolyan szintű kockázatkezelésnek kell alávetniük, mint amelyet az adatfeldolgozási technológia felhasználásával készített vámáru-nyilatkozatoknál alkalmaznak.

182c. cikk

(1) Amennyiben a Közösség vámterületét elhagyó áruk számára olyan vámjogi sorsot határoznak meg, amelyhez nem kötelező vámáru-nyilatkozat benyújtása, a kiléptető vámhivatalhoz gyűjtő vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani az áruknek a Közösség vámterületéről történő kiszállítását megelőzően.

(2) A vámhatóságok engedélyezhetik a gyűjtő vámáru-nyilatkozat más vámhivatalhoz történő benyújtását is, feltéve hogy ez a vámhivatal a szükséges adatokat azonnal közli a kiléptető vámhivatallal, vagy azokat elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja.

(3) A vámhatóságok engedélyezhetik a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtása helyett egy értesítés benyújtását és a gazdálkodó elektronikus rendszerében a gyűjtő vámáru-nyilatkozat adataihoz való hozzáférést.

182d. cikk

(1) A bizottsági eljárás keretében gyűjtő vámáru-nyilatkozatra vonatkozóan a kockázatelemzéshez és a vámelőrzés megfelelő alkalmazásához szükséges, elsősorban biztonsági célú adatokat tartalmazó, közös adatkört és adatformátumot kell megállapítani, adott esetben a nemzetközi előírások és kereskedelmi szokások felhasználásával.

(2) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot adatfeldolgozási technológia felhasználásával kell benyújtani. A kereskedelmi, kikötői vagy szállítási információkat is lehet használni, amennyiben azok tartalmazzák a szükséges adatokat.

Kivételes körülmények között a vámhatóságok papíralapú gyűjtő vámáru-nyilatkozatot is elfogadhatnak, amennyiben ugyanazt a kockázatkezelési szintet alkalmazzák, mint az adatfeldolgozási technika felhasználásával készített gyűjtő vámáru-nyilatkozatok esetében.

(3) A gyűjtő vámáru-nyilatkozatot a következőknek kell benyújtaniuk:

- a) az a személy, aki az árut a Közösség vámterületéről kiszállítja, vagy az árunak a Közösség vámterületéről történő kiszállításánál a fuvarozásért felelősséget vállal; vagy
- b) bármely olyan személy, aki a szóban forgó árut az illetékes vámhatóság elé tudja állítani vagy állíttatni; vagy
- c) az a) vagy b) pontban említett személyek valamelyikének képviselője.

(4) A (3) bekezdésben említett személy, kérelmére, engedélyt kap arra, hogy a gyűjtő vámáru-nyilatkozat benyújtását követően annak egy vagy több adatát módosíthassa. Nem lehetséges azonban a módosítás azt követően, hogy a vámhatóságok:

- a) tájékoztatták a gyűjtő vámáru-nyilatkozatot benyújtó személyt arról, hogy meg kívánják vizsgálni az árukat; vagy
- b) megállapították, hogy a szóban forgó adatok nem helytállóak; vagy
- c) engedélyezték az áruk elszállítását.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Az 5a. cikk (2) bekezdését, a 13. cikk (2) bekezdésének második albekezdését, a 36a. cikk (4) bekezdését, a 36b. cikk (1) bekezdését, a 182a. cikk (2) bekezdését és a 182d. cikk (1) bekezdését ...-tól/-től (*) kell alkalmazni.

Valamennyi más rendelkezés attól az időponttól alkalmazandó, amikor a második albekezdésben említett cikkeken alapuló végrehajtási rendelkezések hatályba lépnek. A 13., 36a., 36b., 36c., 182b., 182c. és 182d. cikkben meghatározott, a kockázatkezelés elvégzését és a beléptető, behozatali, kiviteli és kiléptető vámhivatalok közötti elektronikus adatcserét szolgáló elektronikus vámáru-nyilatkozatot és automatizált rendszereket e cikkek alkalmazási időpontjától számított három éven belül kell megvalósítani.

Az e cikkek alkalmazásától számított legfeljebb két éven belül a Bizottság a tagállamoktól beérkező, a kockázatkezelés elvégzését és a vámhivatalok közötti elektronikus adatcserét szolgáló elektronikus vámáru-nyilatkozatra és automatizált rendszerekre vonatkozó, a harmadik albekezdésben említett hároméves időtartam meghosszabbítására vonatkozó kérelmeket kiértékeli. A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és adott esetben javasolja a harmadik albekezdésben említett hároméves időtartam meghosszabbítását.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

...

a Tanács részéről
az elnök

...

(*) E rendelet hatálybalépésének időpontja.

A TANÁCS INDOKLÁSA

I. BEVEZETÉS

2003. július 25-én a Bizottság benyújtotta a Tanácsnak a Szerződés 26., 95., 133. és 135. cikkén alapuló fenti javaslatot.

A Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. február 26-án nyilvánított véleményt ⁽¹⁾.

Az Európai Parlament az első olvasatot követően 2004. április 20-án nyilvánított véleményt ⁽²⁾, melyben a javaslatához 26 módosítást fogadott el. A Bizottság a javasolt módosítások nagy részét elfogadta, ám azok közül hatot nem tud elfogadni.

A Bizottság 2004. május 4-én nyújtotta be a Tanácsnak a fenti tárgykörre vonatkozó módosított javaslatot.

A Tanács 2004. november 29-én, a Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően, elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A javasolt rendelet célja, hogy közösen elfogadott szabványok és kockázati kritériumok alapján a Közösség területére be-, illetve onnan kilépő áruk vámellenőrzésére azonos szintű védelmet hozzon létre. Ezt – az információtechnológia használatának megerősítésével párhuzamosan – az indítás, illetve beérkezés előtti vámáru-nyilatkozat rendszerének bevezetésével kell elérni.

III. A 12060/04 DOKUMENTUMBAN MEGHATÁROZOTT KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános rész

A Tanács közös álláspontjában egészében véve támogatja a javaslat célkitűzését, vagyis azt, hogy a Közösségbe vagy abból kifelé irányuló kereskedelmi forgalom biztonságát a megfelelő, kockázat alapú ellenőrzések bevezetésével, továbbá az adatkommunikáció és információcsere tökéletesített rendszerének használatával kell javítani.

2. Az EP módosításai

A Tanács az Európai Parlament által elfogadott módosításokkal kapcsolatban az alábbi álláspontot képviseli:

- A Tanács az 1., 3., 4., 7., valamint a 11–23. és 26. módosítást elfogadta.
- 2. módosítás: A Tanács úgy ítéli meg, hogy a szöveget ki kell egészíteni a Közösség területét elhagyó áruk vámellenőrzésére vonatkozó hivatkozással (vö. a 24. módosításra vonatkozó közös álláspont).
- A Tanács az 5. módosításban javasolt változtatásokat nem fogadta el, és a Bizottság javaslatának szövegét részesíti előnyben. A Tanács ugyanakkor elfogadhatónak tartja azt a javaslatot, hogy a szóban forgó preambulumbekzdés nemzetközi megállapodásokra való hivatkozással egészüljön ki.
- A vámhivatalok különböző típusainak fogalommeghatározásaival foglalkozó 6. módosítást bizonyos alapvető elemek, így a vámhatóságok általi, a vámszabályoknak megfelelő megjelölésre vonatkozó hivatkozás, valamint a különböző vámhivataloknál történő, kockázatalapú ellenőrzésre vonatkozó hivatkozás hiánya miatt a Tanács nem fogadta el.
- 8. módosítás: A Tanács úgy véli, hogy meg kell nevezni az áruk mozgásának azon típusait, amelyekre ezek a szabályok vonatkoznak. Ezt a „vámellenőrzés” javasolt meghatározásának szövegével összhangban kell megtenni. Következésképpen az „árak beléptetésére, kiléptetésére, továbbítására, átrakodására és végfelhasználására” való hivatkozást a „kockázat” meghatározásában, valamint a 13. cikkben is alkalmazni kell (10. módosítás). A Tanács elfogadta az „engedélylyel rendelkező gazdasági szereplő” meghatározásának elhagyására irányuló javaslatot, mivel ez a fogalom az új 5a. cikkbe (9. módosítás) bekerült.

⁽¹⁾ HL C 110., 2004.4.30., 72. o.

⁽²⁾ HL C 104. E, 2004.4.30.

- 9. *módosítás*: A Tanács üdvözli az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő”-re vonatkozó módosítást, és megítélése szerint az új 5a. cikk a rendelettervezet egyik kulcsfontosságú eleme. A Tanács közös álláspontjában ugyanakkor tovább finomította az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő” fogalmát azzal, hogy különbséget tesz az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő” jogállásnak az e jogállást eredetileg megadó tagállamtól eltérő tagállamok általi elismerése, valamint az arra irányuló felhatalmazás között, hogy az ilyen szereplők élhessenek a vámszabályokban meghatározott egyszerűsítésekkel. E különbségtétel eredményeképpen a tagállamoknak nem kell megismételniük az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő”-nek az eredeti tagállam által már elvégzett értékelését, ugyanakkor képesek megvizsgálni, hogy az adott szereplő megfelel-e a vámszabályokban meghatározott, valamely típusú egyszerűsítéshez kapcsolódó feltételeknek. A Tanács kiegészítette továbbá az 5a. cikk (2) bekezdését a „fizetőképességre”, mint az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő”-ként való elismerés egy feltételére való hivatkozással. Végül pedig a Tanács kiigazította a bizottság eljárásával – az „engedéllyel rendelkező gazdasági szereplő” fogalmának módosításával összhangban – meghatározandó szabályokat és feltételeket.
- 10. *módosítás*: A Tanács ezt a módosítást nem fogadta el. A Tanács közös álláspontjában a valamely tagállam hatóságai és egy másik tagállam vámhatósága, illetve a Bizottság közötti információcserét olyan esetekre korlátozta, amelyekben ez a 4. cikk (25) bekezdésében meghatározott kockázat minimalizálása érdekében szükséges.
- 24. *módosítás*: A gyűjtő kiviteli vámáru-nyilatkozatokra vonatkozóan meghatározandó részletes szabályok kidolgozását előíró, javasolt 182b. cikk törlését a Tanács nem fogadta el. Az indítás előtti vámáru-nyilatkozat rendszerét nemcsak azokban az esetekben kell alkalmazni, amelyekben az exportórt harmadik állam kötelezi biztonsági vonatkozású információ szolgáltatására, hanem azt a biztonsági vonatkozású előzetes információszolgáltatás általános rendszerének részeként kell alkalmazni.
- A Tanács elutasította a 25. *módosítást*, amely elhagyja a 182a. és 182b. cikket, és ezzel szükségtelessé teszi a Közösség vámterületét közvetlenül a vámszabad területről elhagyó árukról készítendő gyűjtő árunyilatkozatot, mivel úgy ítéli meg, hogy ez biztonsági joghézagokat eredményezne az indítás előtti vámáru-nyilatkozatok rendszerében.

3. A Tanács által bevezetett új elemek

Azokon a pontokon kívül, amelyekről az Európai Parlament véleményt nyilvánított, és amelyekkel kapcsolatban a Tanács a fenti közös álláspontot fogalmazta meg, a Tanács beillesztett két preambulumbekendést, amelyek tisztázzák az engedélyezett gazdasági szereplők elismerésével, és az azoknak adható egyszerűsítésekkel kapcsolatos tanácsi megközelítést (új 3. és 4. preambulumbekendés).

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács közös álláspontja összhangban áll a javasolt rendelet célkitűzésével, vagyis azzal, hogy javítani kell az EU külső határaitra vonatkozó biztonságos üzemeltetés koncepcióját, különösen a kockázat alapú ellenőrzések és az információtechnológia széles körű használatának bevezetésével. A közös álláspont egyensúlyt teremt továbbá azon célkitűzés, hogy a biztonság célzottabb határellenőrzések útján megerősödjön, illetve a gazdasági szereplőkre rótt azon további adminisztrációs teher között, hogy az ilyen ellenőrzések lehetővé tétele érdekében előzetes információt szolgáltatassanak. Ahogyan azt az Európai Parlament is javasolta véleményében, a Tanács amellettt döntött, hogy – amennyiben megfelelnek a szükséges követelményeknek – a gazdasági szereplőknek nagyobb lehetősége legyen arra, hogy éljenek a vámszabályokban meghatározott egyszerűsítésekkel. A Tanács ugyanakkor támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy a Közösségbe irányuló behozatal és a Közösségből történő kivitel egyensúlyát fenn kell tartani.